

නව ව්‍යවස්ථා කෙටුම්පත මගින් 13 ඉක්මවා යන බලයක් පළාත් සහාවලුව ලැබෙනවාද?

නව ව්‍යවස්ථාවක් හෝ නිතියක් හෝ පවතින රාමුවක සංගේධනයක් අවශ්‍ය වන්නේ කුමන හෝ දේශපාලන අරමුණාක් සඳහාය. ඒ අනුව අභ්‍යාල ප්‍රතිපාදන සලකා බැලිය යුත්තේ එම දේශපාලන අරමුණාට සාපේක්ෂවය. මෙයකදී මේ වන විට බවහිර අධිරාජ්‍යවාදීන්ගේ උපායමාර්ගික උච්චතාවන් සඳහා රටවල් 26ක් බෙදා වෙන්කර ඇත. යටත් විජිත වලට නිදහස ලබාදීමේ දී මෙන්ම ඉන් පසුව දේශපාලන ගැටුම් ඇවේලුවේ සහ යම් අවස්ථාවල කිසිදු ගැටුමකින් තොරව එම බෙදා වෙන් කිරීම් සිදු කර ඇත. උපාහරණයක් ලෙස පැප්‍රවා නිවිගිනියාවන් බවහිර පැප්‍රවා රාජ්‍ය වෙන්කර එම කොටස ඉන්දියිසියාවට ඇඳා ගැනීමට ඉඩ සලසන්නේ වීනයට එරෙහිව ඉන්දියිසියාව ගෙන්තිමත් කිරීම සඳහාය. එනිදී එක්සත් ජාතිය්ගේ සංවිධානය මැදිහත්ව බවහිර පැප්‍රවා සහ පැප්‍රවා නිවිගිනියාව අතර දේශ සීමාව සලකුණු කරන්නේ සිතියම මත කෙසේවක් තබා ඉරක් ගැසීමෙනි. එම නිසා එම දේශසීමාවන් මගින් කළ සහ ගංගා ආදි ස්වභාවික මායිමේ ජේදනය වේ.

ජාත්‍යන්තර මැදිහත්වම් මත රටවල් බෙදා වෙන් කිරීමේදී කිසිදු රටක් දේපාර්ශ්වය අතර යුද්ධයක් මගින් දේශ සීමා සලකුණු කර නැත. යුද්ධය යොදාගෙනු බෙන්නේ නිත්‍යානුකූලව දේශ සීමා සලකුණු කිරීම සඳහා බලපෑම් කිරීම සඳහාය. එසේ දේශ සීමා සලකුණු කිරීම සඳහා යම් රටවල ව්‍යවස්ථාව යොදාගෙන ඇති අතර තවත් රටවල දී ජාත්‍යන්තර ගිවිසුම් යොදාගෙන ඇත. උපාහරණයක් ලෙස ශ්‍රී ලංකාවේදී 13 වැනි සංගේධනය මගින් අනාගතය ඊළාම් රාජ්‍යයේ දේශසීමා සලකනු කරනු ලද්දය. සුඩානයේ දී දකුණු සුඩාන රාජ්‍යයේ දේශසීමා සලකුණු කරනු ලබවේ සටන් විරාම නම් වූ ජාත්‍යන්තර ගිවිසුමක් මගින් තාවකාලික ස්වයංපාලන ආනුෂ්‍යවක් නිර්මාණය කිරීම මගිනි. ශ්‍රී ලංකාවේ දී 2002 දී විරාමාන ජනාධිපතිතමා අගමැතිවරයා ලෙස එම කුමවේද දෙකම දෙමුනුන් කර වඩා ගෙන්තිමත් කිරීමට උත්සාහ කළ ද ජාතික බලවිග විසින් එම උත්සාහය පරාජය කරනු ලද්දය. එවැනි ජාතික බලවිගයක් තොත්තු සුඩානය අද වනවිට දෙකඩ වී මළවුන්ගේ දේශයක් බවට පත්වී ඇත.

ශ්‍රී ලංකාවට අභ්‍යාලව ඉන්දියාව විසින් උතුරේ සන්නද්ධ බෙදුම්වාදී ව්‍යාපාරය ගෙන්තිමත් කරනු බෙන්නේ 1932 දී ඉදිරිපත් කළ සර්ඛාප් පනික්කාර් න්‍යාය අනුව ශ්‍රී ලංකාව බෙදා වෙන්කර ඇඳා ගැනීමේ උපාය මාර්ගික ව්‍යවමනාවට අනුව ය. ශ්‍රී ලංකාව බෙදා වෙන් කිරීම මගින් ඉන්දියාව දුර්වල කෙරෙන බවට සහ ඉන්දියාව කැබලි කිරීමට අවකාශය සැලසෙන බවට වැරදි න්‍යායන්මක මත සකස් කරනු බෙන්නේ ඉන්දියානු ඔත්තු සේවා ජීජන්තයින් විසින්මය. ඉන්දියාවේ බලවත් ආරක්ෂක යාන්ත්‍රණය තුළ කිසිදු බෙදුම්වාදී ව්‍යාපාරයකට නිස් එස්වීමට ඉඩ මෙයෙන් 13 වැනි සංගේධනය යොජනා වන්නේ පුර්ණ පෙබිරල් රාජ්‍යයක් නිර්මාණය කිරීම මගින් ඊළාම් කළය පිළිසිදු ගැනීමට ඉඩ සැලසීම සඳහා බව ඉන්දියාවේ පැහැදිලිය. ඉන්දු ලංකා ගිවිසුම අත්සන් කරනු බෙන්නේ 1987 පුළු 29වැනිදා ව්‍යවද බලය බෙදුමට හෙවත් අනාගතයේදී බෙදා වෙන් කළ හැකි පෙබිරල් රාජ්‍යයක් තුළ ඊළාම් රාජ්‍යයේ දේශ සීමා සලකුණු කිරීමට අභ්‍යාල සාකච්ඡා ආරම්භ වන්නේ වන්නේ 1985 දිය.

නිමිපු සාකච්ඡාවල දී ඊට අභ්‍යාල මූලික දේශපාලන න්‍යායන්මක කොන්දේසි නීත්වයකට ශ්‍රී ලංකාවේ ආනුෂ්‍යවර එකග විමට සිදුවය. එනම් දෙමුල ජාතිකත්වය ජාතියක් ලෙස පිළිගැනීම, ඔවුන්ගේ එකිනෙක වාසන්තිය උතුරා සහ නැගෙනහිර පළාත් බව පිළිගැනීම සහ ඔවුන්ගේ අන්‍යතා ස්වයංපාලන අයිතිය පිළිගැනීම ය. නිමිපු සාකච්ඡා මගින් ඉදිරිපත් වූ බලය බෙදුමේ යොජනාවලට ජේ.ආර්. ජයවර්ධන මහතා වරිත්වර ප්‍රසිද්ධියෙම විරෝධය පළ කරනු ලදුවේ ඒ මගින් බෙදුම්වාදී අරමුණු ඉටුවන බව සඳහන් කරමිනි. උපාහරණයක් ලෙස එතුමා 1987

පෙබරවාරි මාසයේදී පාර්ලිමේන්තුව අමතමින් එච්‌ඩී සිදු කළ අතර ඉන්ද ලංකා ගිවිසුම අත්සන් කිරීමෙන් පසුව නොවැම්බර් මාසයේදී 13 වැනි සංගෝධනය සම්මත කිරීමට පෙර ද පාර්ලිමේන්තුවේ දීම එච්‌ඩී ප්‍රකාශ කරනු ලැබේය. විශේෂයෙන් ඔහු තම සහෝදරයා වූ එවි.ඩ්බ්‍රිඩ්. ජයවර්ධන හරහා පුර්ණ ගෙඩරල් රාජ්‍යයක් කිරීමාණාය කිරීම වැඳැක්වීම සඳහා යම් ව්‍යවස්ථාමය බාධක පැන වීමට උත්සාහ කරනු ලැබේය. ඉන්දියාව දිගින් දිගටම සමගම් ලංකා ව්‍යවස්ථාවක් නොනිවිය යුතු බවට බලපෑම් කරන තත්ත්වයක් යටතේ පවා ඔහු එය අවශ්‍ය බවට දැඩි මනයක සිරි බව එම්පිළුව් විය. එක් අවස්ථාවක ඔහු ඉන්දියානු ව්‍යවස්ථාවේ නිබෙන දෙයක් ශ්‍රී ලංකාවට සුදුසු නොවන්නේ කෙසේදැයි ප්‍රශ්න කර ඇත.

ඒ අනුව එදා පැවැති මහජන විරෝධය යොදා ගනීමින් ජනමත විවාරණයක් පැවැත්විය නොහැකි බව තහවුරු කර පුර්ණ ගෙඩරල් රාජ්‍යයක් නිරීමාණාය කිරීමට නොහැකි වන මෙය යම් වස්ථාව බාධක ප්‍රමාණයක් පැනවීමට ඔහු සමත් විය. එම බාධක අතරින් පළමුවන්හා සමගම් ලැයිස්තුව වේ. ඒ මගින් එම පළාතේ ජනනාවට අනන්‍ය වූ පරමාධිපත්‍යයේ බලයක් නිබෙන බව හෙවත් පරමාධිපත්‍ය බලය බෙදී යන බවට ඉදිරිපත් කළ හැකි න්‍යායාත්මක තර්කය යම් පමණුකට දුර්වල වේ. එනම් පළාතේ ජනනාවගේ ව්‍යවස්ථාපාදායක බලයට අදාළ ව්‍යෙයන් පිළිබඳව මධ්‍යම රජය පාර්ලිමේන්තුවට ද නිති පැනවීමේ බලය ඇත. නමුත් පාර්ලිමේන්තුවට පර්‍රභාහිතව නිති හැඳිමේ බලය සහිත ආයතනයක් පිහිටුවීම ඒ මගින් වළකින්නේ නැත. ඊට හේතුව පළාත් ලංකා ව්‍යවස්ථාව මගින් පළාත් සහාවට අනන්‍ය වූ බලයක් බෛඳී නිබෙමය. පළාත් ලංකා ව්‍යවස්ථාවට අදාළව පාර්ලිමේන්තුවට නිති සඳහා ව්‍යවස්ථාව සංගෝධනය කිරීම සඳහා අවශ්‍ය වන විශේෂ බහුතර බලය අවශ්‍ය වේ.

එමස් ජනවන ලද සෙසු බාධක අතර දෙවැනි බාධකය ආන්ඩ්‍රුකාරවරයාගේ බලතල වන අතර ආන්ඩ්‍රුකාරවරයාට පළාත් ප්‍රයුජ්ප්‍රතියක් සම්මත කිරීම වැඳැක්වීම සඳහා සඳහා බලයක් ඇත. එමස් එමගින් අදාළ ප්‍රයුජ්ප්‍රතිය ව්‍යවස්ථාවට අනුකූලද යන්න පිළිබඳව ජනාධිපතිවරයා මාර්ගයෙන් අධිකරණයෙන් ව්‍යුහයේ හැකියාව ඇත. තුන්වන බාධකය වන්නේ ප්‍රතික ප්‍රතිපත්ති සඳහිමේ බලය මධ්‍යම ආන්ඩ්‍රුව සතු වීම සහ පළාත් වලට ප්‍රතිපත්ති හැඳිමේ බලය ලබා නොදීම ය. හනර්වන බාධකය වන්නේ මූල්‍ය බලය සම්පූර්ණයෙන්ම බෛඳී නොදීම වන අතර පස්වැන්න මෙය හඳුනාගත හැක්කේ ඉඩම් අන්සනු කිරීමේ බලය ජනාධිපතිවරයා සතු වීම ය. එහෙත් ඉඩම් ප්‍රයුජ්ප්‍රතියක් සම්මත කිරීම මගින් බදු පදනම්න ඉඩම් බෛඳීමේ හැකියාව ඇත. අවසාන වගයෙන් අයිතිය පැවරීම සිදු වන්නේ ඊපාම් රාජ්‍යයේ ආයකාය විසින් බව බෙදුම්වාදීනු ඉතා නොදීන් දැනිති. එම බාධක ඉවත් කළ හැක්කේ ව්‍යවස්ථා සංගෝධනයක් මගිනි. බෙදුම්වාදයට පක්ෂපාති ආන්ඩ්‍රුවක් බලයේ සිරින තත්වයක් තුළ එම බාධක පර්‍රභාලන වගයෙන් බොහෝ දුරට අනිකුමණය කිරීමේ හැකියාව ඇත.

උදාහරණයක් ලෙස මහ ඇමති අරමුදල් ප්‍රයුජ්ප්‍රතියක් මගින් මූල්‍ය බලය කේතිමත් කරගත හැක. ඒ සඳහා ඩී.වී. විශේෂීංශ්වර්ත් මහ ඇමතිවරයා විසින් උත්සාහ කළ ද එවකට ආන්ඩ්‍රුකාර පී.ඩී. වන්දුසිරි මහතා විසින් එය අන්හිටුවනු ලැබේය. ඊට අමතරව ජනාධිපතිවරයා විසින් මහ අමතිට පක්ෂපාති ආන්ඩ්‍රුකාරවරයෙකු පත් කරන්නේ නම් ඉඩම්, පොලිස්, මහ ඇමති අරමුදල්, අදි ප්‍රයුජ්ප්‍රති එකක් පසුපස එකක් ලෙස මාස කීපයක් තුළ සම්මත කිරීමෙන් පසුව මධ්‍යම ආන්ඩ්‍රුව සමග ගැටුම නිරීමාණය කර ගැනීමේ හැකියාව ඇත. ජාත්‍යන්තර අධිකරණයේ පෘතුගාලය එදිරිව ඕස්ට්‍රේලියාව නඩු නින්දුව සහ කොසෝවේ පිළිබඳව එක්සත් ප්‍රතින්ගේ සංවිධානය විසින් ජාත්‍යන්තර අධිකරණයෙන් බෛඳී පැහැදිලි වන්නේ පරමාධිපත්‍ය බලය බෙදී යන ආකාරයට බලතල ලබා ගැනීමෙන් පසුව ජාත්‍යන්තර මැදිහත්වීම සඳහා ගැටුමක් නිරීමාණය කරගත යුතු බවය.

ඊට හේතුව ජාත්‍යන්තර සම්මුතින්ට අනුව පරමාධිපත්‍යයේ බලය බෙදී යන මෙය යම් නිශ්චිත නුම් ප්‍රදේශයක ජනනාවට ස්වයං පාලන බලය බෛඳී ඇති අවස්ථාවක එම බලය ක්‍රියාත්මක

කිරීමට මධ්‍යම රජය ඉඩ ලබා නොදැන්නම් ඔවුන්ට වෙත් වී යාමේ අයිතිය හෙවත් බාහිර ස්වයෝ පාලන බලය ප්‍රකාශයට පත් කිරීමේ අයිතිය තිබුමය. එය සිදුවන්නේ ගැටුම තුළ ජාත්‍යන්තර මණ්ඩලයේ හරහාය. පර්මාධිපතිය බලය බෙදි ගොස් ඇත්ද යන පරීක්ෂණය සමන්වීම සඳහා අවශ්‍ය වන්නේ කුමන හෝ බලතල ප්‍රමාණයකට අදාළව ව්‍යවස්ථාපාදක බලය පළාතේ ජනතාවට බැඳී ඇත්ද යන්න පමණි. ඊට පොලිස් බලතල හෝ ඉඩම් බලතල අයත් වන්නේ ද නැදුද යන්න වැදගත් නොවේ. එසේ එම බලතල ක්‍රියාත්මක කිරීම වැළැක්වීම සඳහා හෝ ඊට අදාළව පාර්ලිමේන්තුවට නිති පැහැවීම සඳහා ජනාධිපතිවරයාට සහ පාර්ලිමේන්තුවට යම් බලයක් ලබා දීම මගින් ව්‍යවස්ථාව මගින් පර්මාධිපත්‍යයෙක් බලය බෙදි යන ලෙස ලබාදී ඇති බලය අනියෝගයට ලක් කිරීමේ හැකියාව ප්‍රායෝගිකව යට්ටෝ බැවට පත් වන්නේ නැත.

වැඩුහරුනායක් ලෙස නව ව්‍යවස්ථා කෙටුම්පත මගින් සමගාමී ලැයිස්තුව අභ්‍යන්තර කර මධ්‍යම රජයෙක් බලතල ලැයිස්තුව ඉවත් කර පළාත් බලතල ලැයිස්තුව විෂයන් 67ක් දක්වා ප්‍රාථමික කර ඇත. එම බලතල වලට අදාළව ද පාර්ලිමේන්තුවට නිති පැහැවා හැකි බව සඳහන් වුව ද පළාතක් විසින් එම බලතල වලට අදාළව ප්‍රයුජ්‍යෙක් සම්මත කිරීම ඒ මගින් වැළැක්වා නොහැක. නමුත් 13 වැනි සංගේධිනය යටතේ ප්‍රයුජ්‍යෙක් සම්මත කිරීම සඳහා ආන්ත්‍රිකාරවරයාගේ අනුමැතිය අවශ්‍ය වේ. නව ව්‍යවස්ථා කෙටුම්පත තුළ එම ප්‍රතිපාදන ඉවත් කර ඇති අතර පළාත් සහාවකට ස්වාධීනව තම ප්‍රයුජ්‍යෙක් සම්මත කර ගැසෙම් කිරීමේ බලතල ලබාදී ඇත. ඒ අනුව ප්‍රයුජ්‍යෙක් සම්මත කිරීමෙන් පසුව පවතින නිතියට පටහැනී නම් හෝ ජාතික ප්‍රතිපත්තියට පටහැනී නම් එය නිවැරදි කරන ලෙස නියෝග කිරීමේ බලය ජනාධිපතිවරයා සතු වුවද එම බලය අධිකර්තාය නමුවේ අනියෝගයට ලක් කිරීමේ හැකියාව ලබා දී ඇත. නමුත් 13 වැනි සංගේධිනය මගින් ඒ ආකාරයට ජනාධිපතිවරයාගේ බලතල දුර්වල කිරීමක් සිදු කර නැත. නව කෙටුම්පත අනුව මධ්‍යම රජය විසින් යම් විෂයකට අදාළව නිතියක් හෝ ප්‍රතිපත්තියක් සම්පාදනය කර නොමැති තත්ත්වයක් යටතේ පළාත් සහාවකට එම විෂයට අදාළව ප්‍රයුජ්‍යෙක් සම්මත කිරීම සඳහා විශේෂ අවකාශයක් ලැබේ. ඊට අමතරව සමගාමී ලැයිස්තුවට අදාළව ප්‍රයුජ්‍යෙක් සම්මත කිරීම සඳහා නිශ්චිත කිරීමේන් ප්‍රායෝගිකව පවතින ව්‍යවස්ථාව මගින් දක්වා ඇත. එම නිසා පළාත් ප්‍රයුජ්‍යෙක් සම්මත කරන අවස්ථාව හෝ කාල වකවානුව අනුව ව්‍යවස්ථාමය ප්‍රතිපාදන වලින් රිංගායාමේ හැකියාවක් නොලැබේ.

එසේම ඉඩම් බලතල ලබා දී නැති වුවදී කැමිකාර්මික ව්‍යාපෘති ක්‍රියාත්මක කිරීමේ බලය යොදා ගැනීම් එම ප්‍රයුජ්‍යෙක් යටතේ ආයෝජකයන්ට බඳ පැහැදිලි යටතේ ඉඩම් ලබාදීමේ හැකියාව ඇත. නව කෙටුම්පත මගින් යම් පළාතකට යෝජනාවක් ඉදිරිපත් කිරීම මගින් අදාළ අමාත්‍යවරයාගෙන් ඒ සඳහා ආනුමැතිය ලබාගැනීමේ හැකියාව ඇත. ඒ සඳහා අමාත්‍ය මණ්ඩලයෙක් අනුමැතිය අනිවාර්ය කර නැත. ඒ අනුව බෙදුම්වාදයට පක්ෂපාති ආන්ත්‍රිවක් යටතේ මහවැලි පනත අභ්‍යන්තර කිරීම මගින් එම ඉඩම් පළාත් කැමිකර්ම ප්‍රයුජ්‍යෙක් යටතේ පළාත් මගින් මගින් ආයෝජකයන්ට බෙදා දීමේ හැකියාව ලැබේ. පොලිස් බලතල ලබාදී නැතත් පළාත් රාජ්‍ය ආයතන සහ අමාත්‍යවරුන්ගේ සහ මගින්විටරුන්ගේ ආරක්ෂාව සඳහා රැසියාවේ වැගැන්තර් වැනි මහා පරිමානා ආරක්ෂක සමාගමක් නිර්මාණය කිරීමේ හැකියාව ද නව කෙටුම්පත මගින් ලබාදී ඇත. එසේම ඉහත සඳහන් කළ ආකාරයට යෝජනාවක් ඉදිරිපත් කිරීම මගින් මධ්‍යම රජයෙක් අමාත්‍යවරයාගේ කැමැත්තන මත පළාත් මහ ඇමතිවරයාට පොලිසිය වකු ලෙස තම ආධිපත්‍යයට යටත් කර ගැනීමේ හැකියාව ඇත.

එහිදි ප්‍රයුජ්‍යෙක් මධ්‍යම රජයෙක් ජාතික ප්‍රතිපත්ති වලට අනුකූලව විය යුතු බවට ප්‍රතිපාදන පනවා ඇතත් එක් පැත්තකින් පළාත් ප්‍රතිපත්ති සකස් කිරීමේ බලය ව්‍යවස්ථාව මගින් පළාත් බලතල ලැයිස්තුවට ඇතුළත් කර ඇති බැවින් ඊට අදාළව ගැටුවක් පැන නගිය. එය විසැදීමේ බලය ඇත්තේ අධිකර්තායට ය. ඊට අමතරව සෑම විෂයකටම අදාළව මධ්‍යම රජය මගින් ප්‍රතිපත්ති සකස් කිරීමට යම් කාලයක් ගත වුවද බෙදුම්වාදී න්‍යාය පත්‍රයට අනුව කටයුතු කරන පළාත් සහාවකට කිඩින් පළාත් ප්‍රතිපත්ති සම්මත කිරීමේ හැකියාව ඇත. ඒ

අනුව බෙදුම්වාදී න්‍යාය පත්‍රයට අනුව පළාතට ලබාදී ඇති පර්මාධිපති බලය ක්‍රියාත්මක කිරීමට ඉඩ ලබා නොදී බාධා කරන බවට ගැටුම් නිර්මාණය කිරීමේ හැකියාව ඇත. කෙසේ වෙතත් බෙදුම්වාදයට පක්ෂපාතී ආනුෂ්ව්‍යවක් නිබේ නම් යම් ගැටුමක් නිර්මාණය වන අවස්ථාව වන විට බෙදුම්වාදයට බොහෝ දුරක් ඉදිරියට යාමේ හැකියාව ඇත.

විශේෂයෙන්ම නව කෙටුම්පත මගින් පළාතට ලබා දෙන මූල්‍ය බලතල ගක්තිමත් කෙරෙන බැවින් සහ ආයෝජන සහ රාජ්‍ය ව්‍යවසායක නාමයෙන් පොදුගලික පාසල් සහ විශ්ව විද්‍යාල පවත්වාගෙන යාමේ හැකියාව ඇත. එසේම ඉන්දියාවේ පුද්ගලික විශ්ව විද්‍යාලවල ගාබා පිහිටුවේමේ හැකියාව ද ඇත. ඒ අනුව පළාත් සහා පිහිටුවේම සඳහා විශේෂිත මැතිවර්ත්තයක් නොපැවත්වූ ද නව ව්‍යවස්ථා කෙටුම්පත මගින් 13 වැනි සංගේධිනයට වඩා බෙදුම්වාදී අරමුණාට සාපේක්ෂව වැඩි බලතල ප්‍රමාණයක් පළාත් වලට ලැබෙන බව ඉතා පැහැදිලිය. ඒ අනුව පවතින 13 එසේම නිවියදී ව්‍යවස්ථා සංගේධිනයකින් තොරව පළාත් සහා මැතිවර්ත්තය පැවත්වීමට වඩා වර්තමාන ආනුෂ්ව්‍ය හෝ අනාගත ආනුෂ්ව්‍යවක් විසින් මේ වනවිට ඉදිරිපත් කර ඇති කෙටුම්පත සම්මත කිරීම මගින් නව පළාත් සහා කුමය පිහිටුවේම බෙදුම්වාදීන්ට වඩා වාසිස්ථාගත වේ. එම නිසා බෙදුම්වාදීන්ට කාසියේ කුමන පැත්තක් පෙරුලුනද වාසිය අත්වන තත්ත්වයක් නිර්මාණය වේ. ඒ අනුව වර්තමාන ජ්‍යාධිපතිවරයා පරාජය කළද නව ජ්‍යාධිපතිවරයා යටතේ එම කෙටුම්පත සම්මත ව්‍යවහාර් බෙදුම්වාදීන්ට පවතින තත්ත්වයට වඩා යහපත් තත්ත්වයක් ලැබේ. නිබෙන ව්‍යවස්ථාව යටතේ වත්මන් ජ්‍යාධිපති නැවත බලයට පත් වූවාත් ඒ මගින් ව්‍යවස්ථා සංගේධිනයකින් තොරව වුවද 13 පරිපාලන වශයෙන් බලාත්මක කිරීමේ හැකියාව ලැබේ.

කෙසේ වෙතත් නව කෙටුම්පත වර්තමාන ජ්‍යාධිපති විසින් පිළිගතහාර් සහ එය ක්‍රියාත්මක කළහාර් බෙදුම්වාදීන්ට වඩා වාසිදායක තත්ත්වයක් නිර්මාණය වේ. ඊට හේතුව වර්තමාන ජ්‍යාධිපතිවරයා 13 වැනි සංගේධිනය සම්පූර්ණයෙන්ම බලාත්මක කිරීම මගින් පේ.ඇංඩ්. ජ්‍යාධිපතිවරයා ව්‍යවස්ථා මෙම නව ව්‍යවස්ථා කෙටුම්පත තත්ත්වයක් කර උතුම් ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදී රාමුවකට මුවා ජ්‍යාධිපතිවරණයේදී බෙදුම්වාදීන් සනුවු කිරීමට භැකියාව බැහැර කළ තොගක. එහිදී බෙදුම්වාදීන් විසින් නව කෙටුම්පතට ව්‍යාප ලෙස විරෝධය පළකර පසුව යටත් එකගතාවය පළකිරීමේ හැකියාව ඇති. ඒ මගින් ජාතික බලවේග ගොනාට අන්දවීමේ හැකියාක් නිබෙන බවද අප අමතක තොකළ යුතුය. අවසාන වශයෙන් නව කෙටුම්පතේ බොහෝ යහපත් ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදී ලක්ෂණ ඇතුළු කර නිබෙන බව පැහැදිලිව දැකගත හැක. එසේම නව කෙටුම්පත සම්පාදනය කළ විද්‍යාත්මක තමාට හාරුන් කාර්යය ඉතා සඳහාවයෙන් සිදුකළ බවද විවාදයක් නැත. එම නිසා ජාතිකවාදී බලවේග අතර ධිනාත්මක හැඟීම ඇතිවේ. එම තත්ත්වය ඉදිරි ජ්‍යාධිපතිවරණයේදී කුයා අරමුණු සහිත බලවේගවලට වාසිදායක වන බව ඉතා පැහැදිලිය. එවැනි තත්ත්වයක් වැළැක්වීය හැක්කේ නව කෙටුම්පත මගින් ඉදිරිපත් කර ඇති යහපත් දේ පිළිගත්තා අතර පළාත් සහාවලට අදාළව ඉදිරිපත් කර ඇති අයහපත් දේ නැවත සලකා බැලීම තුළින් නව ව්‍යවස්ථා කෙටුම්පතක් සම්පාදනය කිරීම මගින් බව පිළිගැනීමට සිදුවේ.

වෛද්‍ය කේ.එම්. වසන්ත බණ්ඩාර